

COVID-19

Pandemi Döneminde Mevsimlik Tarım İşçilerinin (MTİ) Korunmasına Yönelik Alınacak Önlemler

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

Güncellenme Tarihi: 16.04.2020

Toplum Sağlığı Merkezi ve Bağlı Birimler Yönetmeliği 2015, 2017/6 sayılı T.C. Başbakanlık Genelgesi ve 03.04.2020 tarihli İçişleri Bakanlığı Genelgesi doğrultusunda çıkış ve varış illerinde MTİ'lerinin seyahatleri, konaklayacakları alanlar ve temel ihtiyaçlarının giderilmesine dair tedbirler alınacaktır. Ayrıca COVID-19 pandemi döneminde yeni koronavirüs enfeksiyonu salgınının yayılımının engellenmesi için aşağıda belirtilen ek önlemlerin alınması gereklidir.

Seyahat Kuralları

MTİ'lerinin seyahatlerine başlamadan önce COVID-19 ile uyumlu semptom sorgulaması ve ateş ölçümü yapılmalı, COVID-19 ile uyumlu semptomu ve/veya ateşi olanların seyahatine izin verilmemeli, hastalık açısından değerlendirilmek üzere sağlık kuruluşuna maske takılarak başvurusu sağlanmalıdır. COVID-19 ile uyumlu semptomu ve/veya ateşi olmayan MTİ'lerin seyahat süresince maske takması sağlanmalıdır.

- » Semptomu olmayan yolcular tren ve uçakla seyahat etmeleri durumunda her iki yanlarındaki birer koltuk boş kalmak ve ön ve arka sıradaki yolcularla çapraz oturacak şekilde birer koltuk atlayarak oturmaları sağlanmalıdır.
- » Tren ve uçakla seyahat etmeleri durumunda, ulaşım aracının gidiş yönüne göre son sıradaki koltuklar (seyahat sırasında olası semptomu çıkanları oturtmak amacıyla) boş bırakılmalıdır.
- » Otobüsle seyahat edilmesi durumunda aracın yolcu kapasitesinin yarısı kadar yolcu alınmalı ve yolcuların birer koltuk atlanarak çapraz şekilde oturması sağlanmalıdır.
- » Seyahat sırasında ateş, öksürük, solunum sıkıntısı belirtisi gösteren olması durumunda en son koltuğa alınmalı ve sağlık kurumuna başvurusu sağlanmalıdır.

Varış İl/İlçesinde Uyulacak Kurallar

1. Mevsimlik tarım işçileri konaklayacakları alana geldiklerinde İl/İlçe Emniyet Müdürlüğüne haber verilir.
2. Mevsimlik tarım işçilerinin çevrede yaşayanlar ile sosyal iletişimi kesilmelidir. Bu amaçla İl/İlçe Emniyet müdürlüğü kolluk kuvvetleri görev yapar ve gerekli önlemleri alır.
3. Sosyal mesafenin sağlanamadığı kapalı ve açık alanlarda maske takılmalıdır.

Yeteri sayıda maske işveren/aracı tarafından sağlanmalıdır.

4. Günlük ihtiyaçların sağlanması için temsilci seçilmelidir. Bu temsilci toplu halde yaşayan mevsimlik tarım işçilerinin tüm ihtiyaçlarını günlük olarak temin eder. Bu temsilci aracılığı haricinde dışarıdan alışveriş yapılmamalıdır. Belirlenen bu kişiye gerekli hallerde ulaşım aracı işveren tarafından sağlanır.
5. Alışverişi yapan kişide hastalık belirti ve bulguları olmamalıdır.
6. Alışverişi yapan kişinin kişisel hijyen ve sosyal mesafe kurallarına uyması gereklidir.
7. Alışveriş sırasında, hem alış-verişi yapan temsilci hem de satış yapan kişi maske takar.

İl/ilçe Sağlık Müdürlüğünün Yapması Gerekenler

1. MTİ'lerinin varışından sonra COVID-19 hakkında ve genel enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemleri hakkında MİT'lerine bilgilendirme yapılır.
2. El hijyeni ve el yıkama konusunda eğitim yapılmalıdır.
3. MTİ'de bağışıklama, gebe takibi vb. rutin sağlık hizmetlerinin aksatılmamasına dikkat edilmelidir.
4. Olguların erken dönemde tespitine yönelik olarak 7-14 günlük periyotlarda MTİ'nin alından (lazer termometre ile) ateş ölçümleri ve COVID-19 ile uyumlu semptom sorgulamaları İl/ilçe Sağlık Müdürlüğü/Toplum Sağlığı Merkezleri tarafından (T.C. Sağlık Bakanlığı COVID-19 Rehberi Ayaktan Başvuran Hastalar İçin Olası COVID-19 Sorgulama Kılavuzu kullanılarak) yapılmalıdır.
5. İl/ilçe sağlık müdürlüğü MTİ'de hastalık belirti ve bulguları çıktığında, hangi numaranın aranacağını belirlemeli ve MTİ'lere vermelidir. MTİ'ler yerinde değerlendirmeli ve olası vaka düşünüldüğünde T.C. Sağlık Bakanlığının COVID-19 Rehberine göre hasta ve temaslı takibi yapılmalıdır.

Variş İl/ilçesinde Konaklama Sırasında Dikkat Edilecek Hususlar

1. Variş il/ilçesinde uygun alt yapısı olan sağlıklı barınma koşulları sağlanmalıdır. Çadırlarda konaklama yapılması durumunda; çadırlar arasında en az 2 metre mesafe olması ve çadır alanının çadırdaki kalacak kişi başına en az 3 metre kare alan düşecek büyüklükte olması sağlanmalıdır.
2. İçme ve genel kullanım birlikte düşünüldüğünde, geçici yerleşim alanlarında 15-40 litre/kişi günlük suya ihtiyaç duyulmaktadır.
3. MTİ'nin barınma ve çalışma yerlerindeki en önemli temel gerekliliklerden birisi sağlıklı tuvalet sağlanmasıdır. Kişi sayısına bağlı olarak tuvalet kabini sayısı minimum 10 kişiye 1 tuvalet olacak şekilde planlanmalıdır. Tuvaletler yerleşim

alanının en az 30-50 metre uzağında olmalıdır.

4. Barınma ve çalışma alanlarında bireyler arasında sosyal mesafe olan en az 1 metre (3-4 adım) sağlanmalıdır.
5. Barınma ve çalışma alanlarında uygun el yıkama ve banyo olanakları standartlar çerçevesinde sağlanmalıdır. Yıkama yerleri; en az 10 kişiye bir yıkama musluğu, 50 kişiye bir duş (yazın duş sayısı 30 kişiye bir) olacak şekilde düzenlenmelidir.
6. Çöplerle temasın en aza indirilmesi amacıyla belediyeler/il özel idareleri tarafından çöplerin sık olarak toplanması ve ortamın hijyen koşullarının artırılması için destek sağlanmalıdır.
7. MTİ'nin çalışma alanlarına servisle nakledilmeleri söz konusu ise toplu ulaşım araçları ile (aracın yolcu kapasitesinin yarısı kadar yolcu alınmalı ve yolcuların birer koltuk atlanarak çapraz şekilde oturması sağlanmalı) taşınmaları işveren/ araçlar tarafından sağlanmalıdır.
8. MTİ'de bağışıklama, gebe takibi vb. rutin sağlık hizmetlerinin aksatılmamasına dikkat edilmelidir
9. COVID-19 hastalığının bulaşıcılığı göz önünde bulundurularak MTİ'nin yerleştikleri çadır ve çalışma alanlarından başka bölgelere, ilçelere ve illere izinsiz geçiş yapmaları önlenmelidir.

Mevsimlik Tarım İşçilerinde Olası/Kesin COVID-19 Tespit Edilmesi Durumda Yapılacak İşlemler

MTİ'den herhangi bir kişide COVID-19 enfeksiyonu ile uyumlu belirti ortaya çıkması veya ateş saptanması durumunda;

1. COVID-19 pozitif bir kişi varlığı durumunda, İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Biriminin belirttiği telefon numarası aranarak ivedilikle bilgi verilmelidir.
2. COVID-19 belirtisi saptanan MTİ izole edilmelidir. İl/ilçe Sağlık Müdürlüğü/Toplum Sağlığı Merkezi tarafından işçinin barınma koşullarının izolasyon ilkelerine uygun olmadığı tespit edilir ise İl/ilçe Umumi Hıfzıssıhha Kurulu tarafından uygun izolasyon yeri belirlenmelidir.
3. Olası COVID-19 olgusu ile temaslı ve yakın temaslıları İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü tarafından yönetilir. Vaka çıkan MTİ kaflesinin son vakanın çıkmasından itibaren en az 10 gün bulunduğu bölgeden ayrılmasına izin verilmez ve karantinede tutulmalıdır.
4. Diğer MTİ'ne yönelik olarak İl/ilçe Sağlık Müdürlüğü/Toplum Sağlığı Merkezleri tarafından

- » COVID-19'dan korunmaya yönelik alınacak önlemler konusunda pekiştirme eğitimi verilmeli,
- » Lazer termometre ile ateş ölçümleri ve semptom sorgulamaları 5-7 günlük periyotlarda (Ulusal COVID Rehberi Ayaktan Başvuran Hastalar İçin Olası COVID-19 Sorgulama Kılavuzu kullanılarak) yapılmalıdır.